

Biologisk mångfald i skogen

Naturen myllrar av liv. Från de stora djuren som älg och varg över alla växter, svampar och insekter ner till liv som vi inte kan se med blotta ögat, som bakterier. Den här variationen av liv på jorden brukar kallas biologisk mångfald, eller biodiversitet. En stor del av denna biologiska mångfald finns i skogar.

Mångfald av ekosystem, arter och gener

Biologisk mångfald är ett begrepp för variationen av liv på jorden, alltså växter, djur och mikroorganismer. Lite mer precist brukar man prata om olika typer av mångfald – mångfald av ekosystem, mångfald av arter och mångfald av arvsanlag, eller genetisk variation, inom arterna.

Den här biologiska variationen är livsviktig. Vi behöver landskap med många olika naturtyper, olika arter och en stor genetisk variation inom arterna för att jordens ekosystem ska fungera.

Skogens biologiska mångfald

Skogen är hem för mängder av växter och djur. En stor del av jordens biologiska mångfald finns i olika skogsekosystem. Den tropiska regnskogen runt ekvatorn är till exempel det artrikaste ekosystemet på jorden. Man beräknar att över hälften av jordens växt- och djurarter finns här.

Våra svenska skogar har inte lika många arter. Vi har till exempel 44 stycken däggdjur men 800 olika lavar och hela 17 000 ryggradslösa djur som till exempel insekter. Många av dessa räknas som hotade eller sårbara och behöver insatser för att inte försvinna.

Biologisk mångfald ska bevaras

Människan har använt och format naturen sedan urminnes tider. Det har förstört livsmiljöerna för många arter under tidens lopp. Den takt med vilken arter försvinner idag är dock den högsta under jordens kända historia.

Många arbetar för att bevara jordens biodiversitet. Sverige har skrivit under ett internationellt avtal där vi förbinder oss att vårda vår biologiska mångfald så att den inte förstörs eller tar slut. För skogens del innebär det att skogen ska skötas så att de arter som lever där idag kan fortsätta att leva där.

Naturhänsyn i skogsbruket

Lagen säger att den som brukar skogen ska ta hänsyn till skogens naturvärden. Det görs genom så kallad naturhänsyn i skogsbruket. Det kan vara att lämna kvar död ved i skogen vid avverkning. Många insekter och svampar behöver nämligen multnade trädstammar för att leva. Det kan också vara att lämna träd som har speciella naturvärden, så kallade naturvärdesträd, och spara lövträd som är särskilt viktiga för vissa arter. Vid sjöar och vattendrag lämnas ridåer av träd och buskar för att skydda växt- och djurarter som lever i vattnet. Särskilt värdefull skog kan skyddas som till exempel naturreservat.